Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 49. JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MARCH 13, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-го БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч. 49. РІК CIV.

ПОШИРИЛИСЬ ЧУТКИ ПРО МОЖЛИВУ РЕЗИҐНАЦІЮ П. ЛАЗАРЕНКА

Київ. — На восьмому місяці перебування Павла Лазаренка на посту прем'єр-міністра все більше почали кружляти чутки про те, що йому вже недовго залишилося очолювати Уряд, повідомив 11-го березня „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на українське радіо.

Згідно з інформацією, чутки, які почалися відразу після призначення його прем'єром, походять радше від його пов'язаности з діяльністю різних підприємств, ніж від недоліків у реформуванні економіки.

Спостерігачі зазначають, що відкладення президентської промови у парламенті з 14-го на 21-го березня задумане для того, щоб дати час Президентові на маневри. Інші ознаки того, що Л. Кучма відмежовується від Уряду, є недавні звільнення міністрів фінансів і сільського господарства та рішення Президента запросити на зустріч з головою „Газпрому" Ремом Вяхірєвим колишнього посадника Донецького Володимира Щербаня, а не П. Лазаренка.

Спостерігачі також звертають увагу на те, що П. Лазаренко нещодавно припинив свої вакації на два тижні раніше, а в своїх публічних виступах наголошував спільність своїх поглядів з президентськими.

10-го березня голова Верховної Ради Олександер Мороз висловився в обороні П. Лазаренка, зазначивши, що мало міняється від зміни прем'єрів.

„Після того, як Павло Іванович приступив до керівництва Урядом, нічого принципово не змінилося у системі господарювання, — сказав О. Мороз. — Треба дивитися на всі аргументи і контраргументи. Я думаю, що у політиків вистачить можливості для того, щоб зробити правильні кроки. А оцінку, я думаю, дадуть журналісти".

Л. Кучма надіслав пропозиції Б. Клінтонові

Київ (УНІАР). — Пресова служба Міністерства Закордонних Справ України повідомила, що Президент Леонід Кучма скерував листа на ім'я президента ЗСА Билла Клінтона, у якому пропонує розглянути на зустрічі керівників держав "великої сімки" у Денвері можливість фінансування будівництва замінних потужностей у процесі закриття Чорнобильської АЕС.

Листа передав міністер закордонних справ Геннадій Удовенко під час візиту до Вашінгтону 8-го березня.

Верховна Рада України наприкінці лютого відклала ратифікацію угоди між Урядом України та Европейським банком реконструкції і розвитку про надання гренту для забезпечення ядерної безпеки Чорнобильської АЕС.

На спільному засіданні двох парляментарних комісій — з питань чорнобильської катастрофи та з питань ядерної безпеки — виступили міністер охорони довкілля та ядерної

(Закінчення на стор. 3)

Ганой сплатить довги Сайгону

Вашінгтон. — Уряд теперішнього комуністичного В'єтнаму доконче хоче поширити свої торговельні зв'язки з Вашінгтоном і тому вже від половини 1995 року намагається співпрацювати з Америкою в різних її заходах стосовно загиблих і пропавших без вістки американських вояків. Все ж таки згода теперішнього уряду В'єтнаму заплатити довги колишнього уряду Південного В'єт-наму, котрий воював проти комуністів, є досить цікавим явищем.

У суботу, 8-го березня, на переговорах в Ганої, уряд В'єтнаму погодився заплатити Америці довг в сумі 140 млн. дол., затягнений урядом Південного В'єтнаму за спорудження доріг, електростанцій та постачання збіжжя під час В'єтнамської війни. Одначе ця сума не включає жодних грошей, що їх ЗСА видали на безпосередню військову допомогу Південному В'єтнамові.

Офіційні чинники Уряду президента Билла Клінтона підкреслюють, що цей договір вказує на великі успіхи у переговорах ЗСА і В'єтнаму, котрі досі розглядали тільки справи загиблих і пропавших без вістки американських вояків. Тепер розглядається питання про включення комуністичного уряду В'єтнаму у світову економіку.

Згідно з договором, В'єтнам має 20 років на те, щоб віддати Америці затягнений Південним В'єтнамом довг.

Сенат проведе слідство

Вашінгтон. — У вівторок, 12-го березня, Сенат одноголосно вирішив провести обширне слідство справи придбання фондів для передвиборчих президентських і конгресових кампаній. Як відомо з репортажів засобів масової інформації, під знаком питання є практики Білого Дому та поодиноких членів Конгресу щодо форми та джерел придбання грошей для фінансування передвиборчих кампаній.

На початку виникнення цієї справи, республіканці почали домагатися слідства „незаконних" практик у здобутті фондів для передвиборчих кампаній 1996 року, але під тиском демократів і поміркованих республіканців, керівник сенатської більшости, республіканський сенатор з Міссісіппі Трент Лотт погодився на їхні вимоги поширити слідство згаданої справи та розглянути її під поширеним аспек-том „незаконности і непристойности".

Ці зміни можуть виглядати маловажними, але одноголосне їх схва-лення дозволить слідчим Сенату перевірити деякі найбільш критиковані законні практики придбання грошей для фінансування передвиборчих кампаній як неврегульовані датки, платні вступи на прийняття чи перебування у Білому Домі та нічим необмежені політичні видатки угрупувань, які мають звільнення від податків.

Республіканці хочуть податкової реформи

Київ (УНІАР-ІМА-прес). — Українська Республіканська Партія почала кампанію на підтримку реформування податкового законодавства України.

Активісти УРП вважають, що загальна сума всіх податків і зборів не повинна перевищувати 25 відсотків прибутку платника. Пришвидшити вирішення цієї величезної для української економіки проблеми, на погляд республіканців, може лише масове волевиявлення на-роду.

Паралельно з цією кампанією УРП збирає підписи під вимогою вивести російські військові формації з території України.

Збіжжя перезимувало добре

Київ. — Діючий міністер сільського господарства Борис Супіханов сказав 11-го березня, що озимина в Україні росте в добрих умовах, повідомило агентство Ройтерс.

Звертаючись до парламенту, він заявив, що цього року збіжжя зимувало ліпше, ніж торік. За його словами, 90 відс. гектарів засіяних земель є в дуже доброму стані і скрізь вистачає вологи.

Минулого місяця Міністерство Сільського Господарства повідомило, що навесні потрібно досіяти 500,000 гектарів збіжжя, оскільки частину озимини знищив мороз. Б. Супіханов сказав, що є достатньо зерна для весняної сівби і що Уряд має необхідні запаси пального і мінеральних добрив.

За словами Б. Супіханова, колгоспники і фармери потребують для весняної сівби 3 блн. гривень. Уряд збирається надати їм у формі прямих кредитів 1.1-1.2 блн. гривень.

Л. Кучма ще не призначив нового міністра сільського господарства. Анатолія Хорішка звільнено з цього посту минулого місяця.

Звітують про допомогу морякам

Севастопіль (УНІАР). — Тут відбулося засідання Координаційної ради Міністерства Внутрішніх Справ України з участю представників обласних державних адміністрацій з питань шефських зв'язків. Учасники зустрічі підвели підсумки за 1996 рік в питанні виконання указу Президента України про допомогу областей кораблям Військово-морських сил України.

Результати показали, що найактивнішу допомогу українській флоті надавали Херсонська, Харківська, Вінницька області та місто Київ. Вони встановили відносини із 28 кораблями, з яких деякі носять назву згаданих міст. У 1996 році українська флота отримала допомогу на загальну суму 4 млн.гривень. А взагалі за весь час шефства морякам надано допомоги на 8.5 млн.гривень.

Одним з трьох напрямів шефської праці у 1997 році буде будівництво житла для військових моряків. У 1996 році через відсутність фінансування з бюджету Міністерства Оборони не було побудовано жодної квартири, хоча планувалося спорудити будинок на 164 помешкання. Всього на сьогодні в Севастополі потребують помешкань 3,000 родин військових моряків.

Заступник міністра оборони, командуючий ВМС України контр-адмірал Михайло Єжель запропонував головам обласних адміністрацій взяти під опіку військових моряків і допомогти їм викупити, або побудувати по п'ять помешкань від кожної області та по три від кожного обласного центру. Наступним важливим напрямком повинен бути ремонт кораблів, службових приміщень та допомога в поліпшенні побутових умов українських моряків.

На нараді створено Координаційну раду для активізації шефських зв'язків, а також Фонд сприяння розбудові ВМС України.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЧУЖІ МІЛІЦІЯНТИ СУМЛІННІШІ

ВОЛИНЬ. — Луцьк і Рівне обмінялися на 10 днів автоінспекторами, які зафіксували несподівано велике число порушень дорожнього руху в обох містах. 30 луцьких міліціянтів, які працювали в Рівному, виявили 928 порушень, в той час як 30 їхніх рівенських колег зареєстрували в Луцьку 830 переступів. Затримані в Луцьку рівенськими міліціянтами 92 автомобілі заповнили всі штрафні майданчики. Рівенчани вилучили у луцьких водіїв п'ять набоїв до автомата Калашникова і два ножі. Автоінспекторам акція сподобалася.

НЕ ВДАЛОСЯ ВТРИМАТИ „ЗАОЩАДЖЕНІ" ГРОШІ

ДОНЕЦЬКЕ. — В результаті ухилияння від сплати податків, одне з підприємств области заощадило 3.3 млн. гривень, однак тепер йому доводиться розплачуватися. Податкові інспектори Донеччини виявили, що спільне підприємство „Корпорація Агродон" два роки навмисно завищувало свої витрати і тим самим діставало звільнення від податків. Компанія вже повернула 1.3 млн. гривень.

ДОЦЕНТАМ МЕНШЕ ПЛАТЯТЬ, НІЖ МЕЛЬНИКАМ

РІВНЕ. — У висококваліфікованих доцентів навчальних закладів области на початку року платня була не тільки нижча, ніж у працівників борошномельної і комбікормової промисловости — вони не отримали грошi навіть за жовтень минулого року, свідчать дані управління статистики Рівенщини. Згідно з даними, доцентська невичлачена платня за жовтень становила 298 гривень, в той час, як працівники вищезгаданої промисловости дістали в січні по 328 гривень. Найбільше ж заробляли працівники трубопровідного транспорту — 590 гривень, після них ішли електроенергетики — 358 гривень. А найменше діставали колгоспники — 53 гривні на місяць.

ВИВЧАЮТЬ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

МИКОЛАЇВ. — Тут відбулася нарада з участю представників Національного екологічного центру України, Незалежної природоохоронної організації Великобританії та Миколаївської екологічної асоціяції "Зелений світ". Учасники зустрічі обговорили виконання міжнародного типового проєкту IUCM — Міжнародної спілки охорони довкілля на теренах Миколаївської области. Консультації представників зазначених організацій з головою Миколаївської обласної державної адміністрації та керівництвом адміністрації Нововодеського району Миколаївської области закінчилися рішенням обрати колгосп "Михайлівське" як модель для здійснення проєкту.

СТВОРЕНО ВІЙСЬКОВО-ТРАНСПОРТНУ АВІЯКОМПАНІЮ

КИЇВ. — Рада національної безпеки і оборони України під головуванням Володимира Горбулина ухвалила рішення про створення державної відкритої акціонерної компанії з використання військово-транспортних літаків Міністерства Оборони України. Компанія виконуватиме комерційні перевезення. Передбачається, що в її розпорядженні буде 20-25 літаків. Більшість доходів від таких перевезень спрямовуватиметься на фінансування Міністерства Оборони України.

ЮВІЛЕЙ ІНСТИТУТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ОДЕСА. — Найстарішому в Україні Одеському інститутові внутрішніх справ сповнилося 75 років. На урочистостях з нагоди ювілею голова обласної державної адміністрації Руслан Боделан і перший заступник міністра внутрішніх справ Валерій Череп подарували інститутові його новий прапор. Ректор інституту Теофан Думко в інтерв'ю для українського телебачення зазначив, що інститут працює над проблемами підвищення професійних знань працівників органів внутрішніх справ України. Навчання за новою системою популярности дозволяє за три роки визначити здібності майбутнього професіонала.

РОСІЙСЬКА ЦЕРКВА ПРОПАГУЄ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут у Будинку культури профспілок Криму відбулася зустріч Архієпископа Симферопільського та Кримського УПЦ Московського Патріярхату Лазаря з мешканцями півострова. На зустрічі були присутні представники політичних організацій, депутати кримського парляменту і члени уряду автономії. Архієпископ Лазар, вказуючи на необхідність міжконфесійної злагоди на півострові, закликав православних визнавати лише Російську Православну Церкву та Українську ПЦ Московського Патріярхату. Він піддав анатемі "Єпископа Філарета", відлученого від Церкви минулого місяця рішенням Собору РПЦ. Архієпископ Лазар закликав громадян не піддаватися на "облудні промови" представників Української Православної Церкви Київського Патріярхату, оскільки УПЦ КП є "неблагодатною", а благодатна "тільки УПЦ МП".

НОВА ПРОГРАМА ФОНДУ "ЕВРАЗІЯ"

КИЇВ. — Директор українського відділу Фонду "Евразія" Микола Дейчаківський і директор Фонду "Демократичні ініціятиви" Ілько Кучерів розповіли на пресовій конференції про нову програму Фонду "Евразія" під назвою "Засоби масової інформації для громадянського суспільства". Обидва промовці зазначили, що в Україні дещо недооцінюється ролю недержавних неприбуткових організацій в процесі становлення демократичного суспільства. Суттєвою допомогою цим організаціям буде висвітлення їх діяльности у засобах масової інформації. Саме на це й спрямовано нову програму Фонду "Евразія". Програма розпочнеться 12-го березня семінаром у Києві для 200 журналістів, редакторів та менаджерів з усіх областей України, які пройдуть конкурсний вибір. Впродовж наступних чотирьох місяців учасники семінару мають підготувати статті та програми про розвиток громадянського суспільства і діяльність недержавних неприбуткових організацій в Україні. Переможці конкурсу поїдуть на двотижневе стажування до однієї з країн Західної Европи або Північної Америки. За підсумками поїздок вони також підготують статті про ролю недержавних організацій в країнах Заходу. Журналісти-переможці конкурсу отримають професійне обладнання, а видання отримають грошову винагороду до 10,000 дол.

Помер М. Дмитренко

Дітройт. — Тут помер у суботу, 8-го березня, на 89-му році життя широковідомий мистець і організатор мистецького життя в Україні та в діяспорі Михайло Дмитренко.

Народжений на Полтавщині, мистецьку освіту завершив у Художньому Інституті в Києві у майстерні видатного маляра та педагога Федора Кричевського. Відтак працював асистентом у Художньому Інституті, а згодом переїхав до Львова, де включився в працю Спілки Українських Образотворчих Мистців і був організатором виставки її членів у 1942 році. Переїхавши до Німеччини там був організатором Української Спілки Образотворчих Мистців та керівником ряду мистецьких фестивалів. В 1951

Св. п. М. Дмитренко

(Закінчення на стор. 3)

Українська писанка буде в Білому Домі

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує щоденник „Стар Леджер" з 9-го березня, на виставці великодніх писанок, що будуть репрезентувати 49 стейтів ЗСА у Білому Домі, тим разом стейт Ню Джерзі покаже українську писанку, що її виконує Лін Спер із Френклін Тавншіп.

Л. Спер є, як пише газета, мисткинею у писанкарстві і це українському вже від 25 років та навіть його навчає. Цього року признача на це день 21-го березня, а за інформаціями можна телефонувати на число (908) 234-2345.

Мисткиня писанкарства вияснює репортерці газети складне мистецтво писання писанок, як також показує писанку, що буде символом стейту Ню Джерзі. На ній є чотири мотиви: сонце і морське побережжя, птахи, що символізують обсерваторію в Кейп Мей, сад як символ овочів і квіти. Писанка враз із усіми іншими буде виставлена в Білому Домі у першому тижні квітня, що вже стало традицією за часів президента Билла Клінтона.

Як можна завважити із мотивів писанки стейту Ню Джерзі, мисткиня не зупиняється на традиційних мотивах українських писанок, а використовує модерні, що радше нагадують мозаїку, кафлі та стебнвані ковдри та уживає нехарактеристичні для української писанки кольори.

Добре продумана праця приносить успіх

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Хто уважно перечитує наш щоденник, цей напевно з цікавістю переглянув звіт ККДУ за 1996 рік, що появився на останній сторінці у виданні з датою 20-го лютого.

А в тому звіті точно, ясно і без зайвих довгих пояснень, знаходимо перелік діяльности за останній рік із числами, що можуть справді дивувати і радувати. При такій господарці та осторожності у видатках можна сподіватися, що зібрані гроші ідуть на призначену ціль а „товар" доходить куди треба.

Таку саму прозорість у праці та бажання позвітувати перед громадою відчуваємо завжди у розмовах з ініціяторами праць у ККДУ, коли вони періодично відвідують нашу редакцію, щоб поділитися своїми успіхами та своїми новими задумами.

В. Володюк (зліва) і Р. Воронка в редакції „Свободи".

Тим разом Володимир Воловодюк, як голова Екзекутиви ККДУ, роз-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО БЕРЕЗНЯ, президент Билл Клінтон сказав, що коли минулого року агенти ФБІ попередили двох урядовців Крайової ради безпеки у Білому Домі, про можливість Китаю інвестувати гроші у кампанію конгресових виборів, то його про це ніхто не повідомив. Крім того, Президент підкреслив, що урядовцям, яких ФБІ поінформувало, було сказано тими ж агентами з ніким цими відомостями не ділитися. Кілька годин після виступу Президента, ФБІ окремою заявою просто заперечило його твердження. Для Президента і його Уряду ці суперечності є тільки дальшим тягом неприємностей, пов'язаних з придбанням фондів на передвиборчу кампанію.

У СВІТІ

НАМАГАЮЧИСЬ ОЧИСТИТИ себе від скандалу корупції, зокрема коли мова про боротьбу з наркоманством, уряд Мехіко у понеділок, 10-го березня, назначив нового цивільного керівника для боротьби з наркоманством. Ним став адвокат Маріяно Герран, але тільки після того, коли здав цілий ряд іспитів правдомовности та був перевірений чи сам не уживає будьяких наркотиків. Службові мехіканського департаменту юстиції повідомляють, що з часом усі працівники Інституту для боротьби з наркоманством, яким керуватиме М. Герран, будуть зобов'язані перейти таку ж перевірку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Великі і малі

Людський світ, мабуть, ніколи не стане святим — у тому хоч би розумінні, щоб багаті ділилися з бідними або сильні охоче заступалися за слабих. Звісно, як прислухатися до слів і не придивлятися до діл, то тільки те й чуємо, що про готовість поділитися і заступитися. Досить добре віддзеркалює правду цей жарт: ідуть напівголодною „дорогою перестройки" росіянин з українцем — раптом бачать перед собою кільце ковбаси. Росіянин, маючи на такі випадки кращу реакцію, першим вхопив її та й запитує українця: „Хочеш, щоб я поділився з тобою по-братськи?" „Ні, не треба по-братськи, краще порівну", — відповів навчений „дружбою народів" українець.

Щось подібне бачимо сьогодні, коли сильні західні держави збираються „по-братськи" пригорнути до себе посткомуністичну Східню Европу. Здається — ну що ще треба для цього практичного пригорнення, якщо самі східньоевропейські народи хочуть якнайскоріше влитися в рятівні для них західньоевропейські структури — НАТО та Европейський союз? Останні опитування з цього приводу засвідчують: від 75 до 85 відсотків населення Польщі, Мадярщини і Чехії висловлюються за вступ своїх країн до НАТО. Самозрозуміло, що найближчі західні сусіди України ні в якому разі не задовільнилися б програмою так званого „партнерства для миру". Всі вони, а особливо Польща, знають різницю між дипломатичними запевненнями і рівноправним членством у західних оборонних та економічних організаціях.А тим часом головні країни НАТО все ще дивляться на поляків, мадярів та чехів так само, як Ватикан — на Українську Греко-Католицьку Церкву: мовляв, ви вже й так „наші" і вже нікуди від нас не дінетеся, а от Росія — то інша річ, Росія — ось де найбільше поле для нашого попису.

Польські газети з обуренням коментують, що хартію про "спеціяльні" стосунки НАТО з Росією буде підписано ще до прийняття в оборонний союз нових членів. Повторюється передвоєнна історія? Знову секретні протоколи? Знову долю Польщі вирішуватимуть без Польщі?

Та у порівнянні з Польщею чи Мадящиною, національно однорідними, психологічно прозахідніми країнами, Україна перебуває у набагато складніших умовах. Київська урядова преса докладає всіх зусиль, щоб наповнити оптимізмом та позитивізмом проєкт „спеціяльної хартії" між НАТО і Україною, і річ ясна — краще вже „хартія", ніж нічого, однак ще було б краще, якби вона передбачала якісь конкретні гарантії національної безпеки для України. Чи не буде це черговим міжнародним дипломатичним фаєрверком, покликаним створити для українців ілюзію, що про них хтось дбає?

Ні, дбати слід самим про себе. Під час недавньої візити до Києва міністер закордонних справ Канади Ллойд Ексворті зробив чесну спробу розвіяти ту марну ілюзію: він остеріг, що коли Росія вдасться до силових методів розв'язання проблеми Севастополя, то Захід ані пальцем не кивне, щоб обстояти українські інтереси.

Отже, як і раніше, менші держави чують себе незахищеними у світі, поділеному між великими. Характерним є те, що сама Росія, попри всю її ліберально-демократичну косметику, визнає і боронить цей поділ. Офіційні речники російської дипломатії, маючи на увазі „севастопільську проблему", інтерпретують її цілком у двоблоковому дусі холодної війни: або Севастопіль належатиме до Росії, або — до НАТО. Чи може Україна за такої ситуації встоятися як позаблокова держава? Втім, на жаль, запитання можна сформулювати навіть так: чи хоче вона встоятися як позаблокова і суверенна? Бо якщо, наприклад, уважніше простежити за заявами секретаря Ради національної безпеки і оборони України Горбуліна, то ті заяви стільки ведуть Україну до НАТО, скільки й повертають її до Росії. Відомо, що Горбулін навіть сказав, що Україна може увійти до НАТО тільки разом з Росією. Що це — щира наївність чи навмисне затуманювання дійсного становища України, загроженої Москвою?

А Захід уважно дивиться і слухає. Три роки тому, невдовзі після підписання тристоронньої московської угоди (вона виявилася абсолютно некорисною для України) київський журналіст звернувся до Президента ЗСА Билла Клінтона: мовляв, воюватимуть чи ні ЗСА проти Росії, якщо вона застосує силу щодо мирної, добровільно розброєної і позаблокової України — так само, як вони воювали за Кувайт проти Іраку? Президент Клінтон не дав відповіді, однак є дуже промовистою навіть його мовчанка: сильна держава обстоює слабу тільки коли має власний інтерес. Звідси випливає висновок: слабій державі нічого не залишається, як самій стати сильною.

Іван Гвозда

РОСІЯ ЗАЗІХАЄ НА КРИМ

У своїх публікаціях, які стосуються національної безпеки Російської Федерації, російські стратеги підкреслюють, що розподіл Чорноморської фльоти, включно із ліквідацією севастопільських баз Росії, „не дозволить Росії достатньо забезпечити її оперативний режим Середземноморської зони" („Концепція національной безопасности России в 1995 году", Москва 1995, стор. 94). Такий спосіб думання в Росії був би до певної міри навіть самозрозумілим, якщо б Україна й дальше залишалася заінтегрованою в рамках російської імперії. Але оскільки Україна є суверенною державою, що прилягає до Середземноморської зони, то з якої рації Росія мала б журитися, що без її безпосередньої присутности в тій зоні вона є загрожена, та що з цієї причини їй належиться у Криму і на Чорному морі мати військові бази або, як пишуть російські наукові і політичні експерти, вдержувати тут „оперативний режим"?

Зрікаються власної стратегії

Ще недавно Совєтський Союз та його ті самі „стратеги" вважали, що взагалі воєнні бази певних держав на чужих територіях були найбільшим гріхом, відкритою аґресією, майже виповідженням війни людству, а зокрема Совєтському Союзові.

Якщо військові бази в недавньому минулому трактувалися відкритою аґресією проти СССР, то чи не є логічним вважати теперішні російські спроби задержати на українській території військові бази також відкритою аґресією проти України?

Совєтська Москва закидала Америці, що вдержування американських військових баз поза ЗСА було безпосередньою причиною міжнародного напруження. Вона нарікала, що американські монополісти і мілітаристи при допомозі баз на чужих територіях плянують собі підкорити ті чужі держави. Українські патріоти вважають, що замах на територію суверенної України — це не лише виклик Україні, який від її державного проводу вимагає рішучої і недвозначної реакції, але й виклик переструктуризаційній політиці держав, які вийшли переможцями з холодної війни — Америки, Німеччини, Англії і Франції. Як видно, ця четвірка має намір устабілізувати европейський континент, оформити його в геополітичний центр — в базу гльобальних відносин, а східним кінцем осі цього центру мала б бути Україна. Це й може бути причиною, чому Росія, так би мовити, через задні двері старається зсаботажувати цей плян. Дозволити на російську військову присутність у Криму (в Чорноморському басейні) означає те саме, що давні намагання СССР побудувати військові бази на Кубі.

Оренда означає анексію

У російській дипломатичній літературі признається (див. наприклад „Діпломатічєскій Словарь", т. I. Москва, 1960), що в багатьох випадках територія, яку віддається в оренду, є нічим іншим, як згодою держави, яка є власником даної території, на її анексію іншою державою. Адже країна, якій віддається певну територію для військової бази, може згромаджувати тут великі збройні сили — сухопутні, морські, повітряні, атомову зброю, склади іншої зброї, включно із хемікальною. Така країна може на винайнятій військовій базі вкопати збірники різного небезпечного палива, побудувати автостради, загрожувати своїми літаками повітряному просторові частини країни, де така база знаходиться, і т. д. З таких баз діють розвідкові, пропаґандивні і саботажні сітки, вдержується „п'яті колони".

Ще недавно Росія вдержувала не тільки величезні військові бази, але навіть цілі країни, сателітні держави, при допомозі яких вона не лише ті країни поневолювала, але була смертельно небезпекою для їхніх сусідів. Росія, отже, є виспеціялізована у справах ефективного використання військових баз на територіях чужих держав для своїх геґемоністичних цілей.

Якщо б Україна віддала Росії свою територію у Криму під військові бази Росії, то це не лише смертельно загрожувало б Україні, але й всім незалежним країнам від Кавказу, через Чорноморський — Середземноморський басейн, включно із Балканським простором та з Центральною Европою. А Україна, віддавши частину стратегічно важливої кримської території, може невдовзі позбутися цілого Криму, включно із шляхами доставки ропи та газу з Кавказу та з Близького Сходу, вже не згадуючи про те, що Україна в цей спосіб утруднила б собі зв'язок з країнами Чорноморсько-Середземноморського басейну.

Тут належить з притиском підкреслити, що коли Україна погодиться на розміщення військових баз Росії в Криму, то згодом Росія розмістить там атомову та хемічну зброю. Кожного разу, коли Росія протестує проти поширення НАТО на схід, а в парі з цим й проти атомової зброї, Москва перестерігає країни НАТО, що вона також буде змушена підтягнути свої вирішальні сили до західніх кордонів колишнього Совєтського Союзу — від Калінінграду через Білорусь, Молдову і до Криму, а „вирішальні" російські сили — це атомова і хемічна зброя.

Чужі бази унеможливлюють невтралітет

У військово-дипломатичній літературі колишнього Совєтського Союзу підкреслюється, що присутність військових баз на території якоїсь країни автоматично позбавляє таку країну права проводити політику невтральности, навіть в мирний час. Визнається також і те, що країна, яка „позичає" територію під іншої країни для своїх військових баз, є аґресором, а країна, яка віддає свою територію, стає співаґресором, як у „більшій" війні, так і в так званій „меншій" війні.

СССР ще недавно в своїй дипломатичній літературі голосив на весь світ, що він та країни „народної демократії" від часу закінчення Другої світової війни і від часу заснування ООН ведуть боротьбу за ліквідацію військових баз на чужих територіях і за виведення звідти чужих військ. Що більше, Хрущов заявляв на XXI З'їзді КПСС, що „Совєтський Союз взагалі не має військових баз на території інших країн, оскільки ми вважаємо, що такі бази, зокрема далі від своєї власної території, є нічим іншим, як підготовлюванням до нової війни, до агресії".

Від 50-их років досить швидким темпом поширюється по цілому світі домагання країн, на територіях яких знаходяться чужі військові бази, щоб їх якнайскоріше ліквідувати. Одним із найбільш продуктивних по цій лінії міжнародних договорів — це договір створення незалежної Австрії з 15-го квітня 1955 року, який не лише гарантує виведення чужих військ із її території та її територіяльну цілість, але й забороняє яким-небудь способом її порушити. (До речі, договір атомового розброєння України повинен був взяти за взірець договір створення незалежної Австрії).

Задля зовнішньої і внутрішньої безпеки України і її незалежности, як і спокою в Чорноморсько-Середземноморській зоні і в Европі, відповідальні державні чинники України не сміють дозволити Росії посідати військові бази, чи пак „оперативний режим", у Криму.

Те, що, згідно із політикою СССР у справі військових баз, стосувалося Америки, повинно стосуватись до сучасної Росії у відношені її вимог, щоб Україна віддала українську територію в Криму для російських військових баз.

Реакція проти цих намагань Росії повинна бути не менш рішучою із сторони України, як і зі сторони світової спільноти, а зокрема зі сторони Заходу, а спеціяльно — зі сторони НАТО.

Володимир Жила

Логічна й успішна публікація

Григорій Костюк, „Сталінізм в Україні (генеза і наслідки): дослідження і спостереження сучасника", переклад та упорядник Роксана Харчук, В-во „Смолоскип", Київ, 1995, 508 стор., портр.

I

Книга Григорія Костюка „Сталінізм в Україні" появилася в Києві наприкінці 1995 року. Написана в 50-их роках і в 1960 році опублікована під назвою "Stalinist Rule in Ukraine: A Study of the Decade of Mass Terror (1929-39)" у трьох видавництвах: Frederick A. Praeger (New York, 1960), Atlantic Books, Stevens & Sons Ltd. (London, 1960) і Institute for the Study of the USSR (Munich, 1960).

Книга складається з передмови „Історія застерігає", що її написав Юрій Бадзьо, та чотирьох частин: „Теорія і дійсність", „Сталінський централізм і Україна", „Доба терору й початок Другої світової війни" й „Від доби терору до смерти Сталіна (1940-1953)". Далі слідують „Примітки", „Рецензії й відгуки", „Іменний покажчик" і „Про автора".

У книзі „Сталінізм в Україні" Г. Костюк розумно змальовує боротьбу „двох течій" у КП(б)У в 30-их роках, переслідування історичної школи М. Грушевського, самогубства М. Скрипника та П. Любченка, падіння П. Постишева, „викриття" т. зв. підпільних антисовєтських організацій та твердить, що „совєтський режим в Україні (як і в інших союзних республіках колишнього СССР) був війною большевицької держави з народом".

У своїх дослідженнях і публіцистичних роздумах автор використовує джерельні матеріяли та переконливо доводить, що російський імперіялізм породив тоталітаризм — ленінізм-сталінізм, що поклали основи під режим репресій і терори та почали їх всесторонньо використовувати.

Події в господарському, політичному та культурному житті України після 1930 року були лише частиною здійснення тих плянів і задумів Сталіна, які він виніс на порядок денний після партійної конференції й об'єднаного пленуму в квітні 1929 року. На цій конференції було прийнято три важливі постанови: затверджений варіянт першого п'ятирічного пляну індустріялізації країни, суворе попередження й засудження всієї опозиції та постанову про здійснення масової колективізації сільського господарства. Здійснення цих постанов принесло чимало змін в політиці партії, яка утверджувала автократичність диктатури вождя. Так народжувався і перемагав сталінізм, що в свою чергу відбилося й на взаєминах України з Москвою. Починаючи з літа 1932 року, між Україною й Москвою виник небезпечний конфлікт, спричинений централістською політикою Сталіна. А небезпечний він був тому, як стверджує Г. Костюк, що з українського боку на чолі цього конфлікту стали всі керівні кадри України, в тому числі Центральний комітет партії та члени уряду. Але ці керівні кадри не становили єдиного ідейно-психологічного цілого, а творили конґломерат, який формувався роками. Цей конґломерат у процесі співпраці й багаторічної боротьби наприкінці 20-их років урешті-решт став поляризуватися між двома історично обумовленими тенденціями: традиційного імперсько-російського централізму і української ідеї „всебічного визволення".

Ці тенденції всередині партії большевиків України й поза нею було глибоко антагоністичними. Боротьба між ними у відкритій або прихованій формі ніколи не припинялася. Імперсько-централістську течію підтримували ВКП(б) і Москва як центр большевицької диктатури. Тим часом українську течію підтримували партійні сили відродженої України.

Жорстокий чотирирічний терор П. Постишева й кінцева акція його наступника М. Хрущова були поліційними заходами, метою яких було — „кулями, в'язницями, терором і концентраційними таборами заспокоїти розбурхані сили непокірного народу й стяти голови всім керівним кадрам, які наважилися розпалювати атмосферу конфлікту". „Акція Постишева-Хрущова, — продовжує Г. Костюк, — навряд чи має подібну аналогію в історії людства". У той час припинено діяльність багатьох видатних осіб і ліквідовано, як стверджує Г. Костюк, понад 24 основні інституції України, наприклад, Українську Автокефальну Православну Церкву; незалежність і навіть відносну свободу Всеукраїнської Академії Наук і перетворено її на підлеглу установу Всесоюзної академії наук; діяльність творця найновішої української історичної школи акад. М. Грушевського, усіх його учнів й всі наукові установи, в яких вони працювали.

(Продовження буде)

PALLADA INTERNATIONAL INC
98 Second Avenue, 2nd floor, New York, N.Y. 10003
Tel. & Fax (212) 387-8683

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ

Український центр „Паллада"

Про постійне перебування і громадянство

Я збираюся подати документи до Іміґраційної Служби на одержання статусу постійного мешканця. Чи можу я підготувати необхідні для цього документи у Ню Йорку, а подавати їх до бюра у Ню Джерзі?

Леґалізовані переклади документів можуть бути зроблені у будь-якому стейті ЗСА. Медичну перевірку треба переходити тільки у тому стейті, у якому знаходиться іміґраційне бюро, що обслуговує дану місцевість. Списки лікарів, які з цією метою мають право робити перевірку здоров'я іміґрантів, можна одержати у місцевому іміґраційному бюрі. Крім цього, кожен, хто подає прохання на постійне перебування, мусить здати для перевірки ФБР свої відбитки пальців. Слід знати, що від 1-го березня 1997 року відбитки пальців можуть робити тільки ті фірми, що одержали спеціяльний дозвіл (Designated Fingerprint Service) та працівники яких перейшли відповідну підготову. Поліцейські дільниці також повинні бути зареєстровані СІН та виготовляти відбитки пальців згідно з їхніми вимогами. Відтепер відбитки пальців повинні подаватися до СІН у закритих конвертах, на яких має бути спеціяльний штамп та підпис особи, що їх зробила. Установам, які роблять відбитки пальців, не дозволено обслуговувати осіб, які не мають пашпорту з фотографією власника. Наш центр має право на цей вид діяльности. Відбитки пальців, які зроблені DFS, СІН приймає по всій території ЗСА.

Якщо мені пощастить в іміґраційній льотереї, чи одержу я зелену картку, перебуваючи у ЗСА нелеґально?

Нове іміґраційне законодавство дехто неправильне трактує, думаючи, що від 1-го квітня нелеґалам буде заборонено одержувати зелені картки.

У дійсності, закон говорить, що від 1-го квітня лише починається нараховування стажу нелеґального перебування, а заборона на зміну статусу можлива лише після 6 місяців нелеґального перебування в ЗСА.

Це означає, що час вашого перебування поза статусом у період до 1-го квітня 1997 року не може стати причиною заборони на одержання зеленої картки. Цей момент настане лише тоді, коли особа перебуває у нелеґальному статусі понад шість місяців (тобто після 1-го жовтня). Але, на сучасну пору, діє положення, згідно з яким нелеґали мають право на одержання зеленої картки на території ЗСА, якщо платять 1,000 дол. кари за порушення візового режиму.

Термін дії цього положення кінчається також 1-го жовтня. Результати проведення льотереї іміґраційних віз будуть відомі не пізніше вересня. Отже, кожен, хто одержить повідомлення про виграш, зможе оформити та відправити документи на іміґраційну візу ще перебуваючи в Америці і виїхати для її одержання в Україну раніше, ніж настане період оформлення документів та наступить трирічна заборона на в'їзд до Америки та зміну статусу. У цьому випадку візу на в'їзд до Америки буде одержано в такому ж порядку, як і для всіх інших мешканців України, що виграли в іміґраційний льотереї. Це у гіршому випадку. Якщо ж буде продовжено існуючу практику стягування, при оформленні статусу, з нелеґалів фінансової компенсації за порушення візового режиму, то виїжджати на батьківщину для проходження процедури повторного в'їзду не доведеться. Є підстави думати, що саме так і станеться, а заборона на в'їзд до ЗСА та одержання права на постійне проживання буде стосуватися лише тих, хто порушив закон (був у ЗСА нелеґалом понад шість місяців), але знаходиться на батьківщині. Остаточну відповідь на це питання ми отримаємо протягом найближчих кількох місяців.

Я відіслав заяву на натуралізацію три місяці тому і лише одержав підтвердження того, що папери знаходяться в іміґраційному бюрі. Коли мені слід очікувати виклик на співбесіду?

Всі справи, де необхідно подавати відбитки пальців (у тому числі і на одержання громадянства), починаючи від жовтня минулого року, проходять довший шлях до призначення інтерв'ю, бо відбитки пальців на 120 днів затримуються в ФБР. За цей період часу дану особу перевіряють по всіх стейтах ЗСА на наявність кримінальних записів з метою запобігти одержання громадянства (або права постійного проживання) особами, що мали у минулому конфлікти з законом. Ви одержите виклик на співбесіду, коли надійдуть з Вашінґтону результати перевірки.

Прошу сказати, при яких умовах можливо складати іспит на одержання громадянства ЗСА рідною мовою?

Не вимагається знати англійську мову особам, що досягли 50-річного віку і 20 з них мали статус постійного жителя та особам, що мають 55 років і з них 15 років мали зелену картку. Такі особи проходять лише елементарну перевірку знання історії країни та принципів державного урядування під час співбесіди за допомогою перекладача, якого надає служба іміґрації. Особи, які досягли 65-річного віку і не менш як 20 з них були постійним жителем ЗСА, під час співбесіди мають відповісти рідною мовою на шість питань з 10 (питання та відповіді ми подавали раніше). Звільняється від іспитів осіб, які не здатні їх перейти в результаті фізичного стану чи хвороби.

Якими є вимоги для одержання громадянства ЗСА?

Загальними критеріями для одержання громадянства є слідуючі:

1. Треба мати леґальний статус іміґранта (зелену картку) продовж п'ятьох років (три роки для тих, що одержали її у результаті одруження з громадянином ЗСА).
2. Вік — не менше 18 років (за деякими виключеннями, наприклад, якщо один з батьків є громадянином ЗСА).
3. Мати постійне місце помешкання в Америці протягом останніх п'ятьох (або, відповідно, трьох) років перебування у статусі постійного жителя. У період від подання прохання і до одержання громадянства місце помешкання міняти не можна.

(Закінчення на стор. 3)

Про постійне...

(Закінчення зі стор. 2)

4. Бути фізично присутнім в ЗСА не менше, як протягом половини вищезазначеного періоду часу, що передує подачі прохання. При цьому відсутність терміном до шість місяців не порушує необхідної безперервности проживання.

5. Мати добрі моральні якості (не вимагається нічого особливого, лише поводитися, як і інші громадяни, серед яких ви щоденно живете).

6. Поважати Конституцію та підтримувати закони країни.

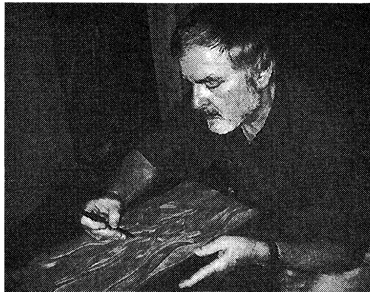
7. Бути здатним розмовляти, читати та писати загальновідомі слова та прості речення англійською мовою (якщо не звільнені від цього) та ознайомленим з принципами державного урядування та історії країни (під час співбесіди урядовець СІН бере до уваги вік, час проживання в ЗСА, професію та інші індивідуальні фактори).

В іміграційних питаннях просимо звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor, New York, NY 10003; tel.: (212) 387-8683.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ З КЕНТАКІ 72-річний Венделл Форд повідомив, що він не буде кандидувати у виборах 1998 року, бо хоче присвятити більше часу родині. Обраний вперше до Конгресу ЗСА в 1974 році, він має за собою 23-річний стаж громадського службовця та є другим за рангом демократом в Сенаті.

НАВІТЬ ЯКЩО ВТИХОМИРИТЬСЯ перед наступними виборами теперішній розголос довкола здобуття фондів для передвиборчих кампаній, то він вже вчинив непередбачену шкоду уважно заплянованій стратегії віцепрезидента Ал Гора для здобуття Білого Дому, даючи тим самим можливості іншим демократам кандидувати. Такої думки є тепер не тільки члени Конгресу, дорадники, але також і співробітники віцепрезидента, котрі твердять, що недавні звідомлення про його активну участь у підшукуванні відповідних жертводавців для передвиборчої кампанії та його не надто переконливі оправдання, дещо применшили його можливості бути єдиним кандидатом демократів у 2000 році.

У Норт Порті відкриється виставка плоскорізьб З. Голубця



Скульптор З. Голубець за працею (фото Г. Колесси).

Джерзі Сіти, Н. Дж. (Г. Колесса). —Незабаром шанувальники українського мистецтва з різних місць Північної Америки матимуть нагоду побувати на виставках нових праць відомого скульптора Зенона Голубця. Самобутні плоскорізьби мистця, виконані тільки йому притаманною технікою, запрошують глядача увійти у його світ оригінального мистецького бачення, вчутися в калейдоскоп його почувань, помилуватися багатством тематики.

Перша з виставок проходитиме від 23-го до 31-го березня в залі Українського Релігійно-Культурного Осередку ім. св. Андрія в Норт Порті, Фльорида. Відкриття її відбудеться у неділю, 23-го березня, після Богослужень; вступне слово виголосить культурна референтка Осередку Леся Татарко.

Ось як висловилися про творчість цього майстра деякі знавці й шанувальники мистецтва: „Його твори пульсують життям, полонять глядача поезією та естетикою...“ (Оксана Бризгун-Соколик, Торонто); „...Подивляємо співчуття і плинність його ліній, всебічність тем, естетичну приємність, яку вони викликають.“ (Володимир Баран, Дітройт); „...Основа мистецтва Голубця — естетичні закони, оперті на формі, яку творить лінія. Ця лінія узагальнення, яку часто руйнує у реалістів дрібничковість натури, у Голубця така вишукана і естетична, як у великих майстрів-естетів, у Архипенка і Мура — в скульптурі, у Михайла Бойчука й Анатолія Петрицького та в нашій іконографії —у малярстві, та в Набута, Мирона Левицького чи Якова Гніздовського — у графіці“ (Богдан Стебельський, Торонто). Орися Антонович із Чикаго вважає: „В його працях — синтеза усіх дисциплін його студій... В барельєфах знаходимо архітектурні елементи в геометричних формах, скульптурну різьбу в його фігурах, рисунок в його плинних лініях, гру світла і тіні, а також приємний декоративний елемент — аспекти архітектури інтер'єрів“.

Наступні виставки плоскорізьб З. Голубця експонуватимуться в Торонто (11-го-29-го травня) та Нюарку, Н. Дж. (1-го червня ц.р.).

Л. Кучма надіслав...

(Закінчення зі стор. 1)

безпеки Юрій Костенко та голова Державного комітету використання ядерної енергії Віктор Чебров.

За словами Ю. Костенка, оцінити скільки коштуватиме виведення ЧАЕС з експлуатації неможливо. Тільки реконструкція саркофагу над зруйнованим четвертим енергоблоком в Чорнобилі коштуватиме мільйони долярів і триватиме десятиріччя. Міністер наполягав, що угоду необхідно ратифікувати, оскільки ґрент, що надається цією угодою є цільовий і діючі енергоблоки ЧАЕС зможуть працювати до 2003 року. Україна сама з цією проблемою не справиться, отже потрібна допомога з боку інших держав.

На думку В. Чеброва, альтернативи виведення ЧАЕС із ужитку немає. Отже коли допомогу дають, її треба приймати. Він також сказав, що з цього приводу переговори з "великою сімкою" тривали два роки і за цей час ніяких утисків для інтересів України не було.

Перший заступник міністра надзвичайних ситуацій зазначив, що для виконання чорнобильських проєктів тільки цього року потрібно 3 блн.200 млн. гривень. Держава може знайти лише половину цієї суми.

Учасники зустрічі вирішили рекомендувати Верховній Раді повернутися до цього питання й ратифікувати угоду.

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО БЕРЕЗНЯ, Ватикан відновив повні дипломатичні стосунки з Лібією, чим завдав великої прикрости Америці, котра намагається ізолювати Лібію. Речник Ватикану Жоакін Наварро-Воллс сказав, що відновлення дипломатичних стосунків з Лібією було зумовлене визнанням „позитивних результатів“ свободи релігії в тій країні та турбуванням за долю 50,000 римо-католиків у Лібії.

Добре...

(Закінчення зі стор. 1)

повідає коротко про пророблену працю, але довше зупиняється на нових плянах, які думає перевести в життя у найближчому часі. Він презентує чепурно видану книжечку для дітей п. з. „Пригоди котика Кікі“ Леоніда Мосендза, яку ККДУ видав тиражем 35,000 і яку Союз Українок в Києві розповсюджує тепер по садочках. Тут, як звичайно, допомогли у виданні різні українські установи із ЗСА, що читаємо точно у звіті.

— А що далі у ваших видавничих плянах? — питаємо наших гостей В. Володюка і його заступника Романа Воронку.

— Тепер друкується „На провесні“ Олени Цегельської, що за допомогою „Жіночої Громади“ буде розділене також по садочках, а в дальшому пляні славна віршована казочка Романа Завадовича „Казка вигадка смішна, про ведмедя ласуна“. Я саме їду до Києва — завважує В. Володюк — підписати умову із видавництвом.

— Як ви підшукуєте видавництво та як співпрацюєте, щоб уникнути фінансових непорозумінь?

— Ми беремо декілька оферт і вибираємо найдешевшу. Але, знаючи дійсність України ми дозволяємо видавництву, коли добре виконало працю для нас, друкувати поза наші потреби на власний кошт і додатково продавати. Так зробили ми із „Хрестоматією української літератури XX століття“, що її ми видали в чотирьох томах. Ми видали для себе по 100,000 кожного тому, а додатково видавництво видрукувало 50,000. Не уявляєте як ця „Хрестоматія“ розходиться.

— Чи уважаєте, що це корисна метода?

— Кожна чесна метода добра, коли допомагає у виданні української книжки. Молоді і дітям треба дати в руки українську книжку. Патріотів не купується, а виховується. Кожний шлях добрий для піднесення національної свідомости.

— Скажіть, так коротко нашим читачам, як багато ви випродукували тих книжок для молоді, дітвори і для учителів?

— Досі ми видали 2 мільйони 600,000 книжок для шкіл і це так для дошкілля як і середних шкіл за п'ять років, що працюємо в ККДУ. Це хіба найкращий доказ продуктивности нашої праці? Перед нами новий проєкт — книжка вибраних творів Євгена Маланюка у 100-ліття його народин, призначена для середних шкіл і для учителів. Це видання появиться тиражем 10,000. Але не думайте, що видавання книжок це наше єдине завдання. Ми займаємося успішно акцією відвідин дітей із східних областей України в західній Україні. Тепер на Різдво ми переводили втретє таку акцію і була вона дуже успішна. Тут маєте витинки із преси про ці відвідини, а на Великдень плянуємо знов це саме.

— Як воно відбудеться у практиці?

— Ось вам точні дані: зіставлення відвідин діти, хто їх приймає та в якій кількості приїздять. Окремо фінансове зіставлення з останніх відвідин на Різдво. Тут бачите, що були діти з Дніпропетровського, Запоріжжя, Криму, Луганського, Донецького, а тут виписані видатки кожної дитини на поїзд, на перебування та адміністраційні видатки. Організатори розрахувалися із кожної копійки. Діти були в Львівській, Тернопільській та Івано-Франківській областях через 10 днів. Як бачите із дописів, обидві сторони були дуже вдоволені і так є кожного разу. Передусім для дітей цікаво, бо вони бачать різницю між західньою і східньою Україною. Тому ми вже плянуємо такі відвідини на Великдень.

— А як з літніми курсами для учителів, чи думаєте також про це?

— Саме одна із причин моєї поїздки до Києва є справа літнього курсу історії для учителів — вияснює В. Воловодюк. Ми вже відбули таких два, тепер підготовляється третій. Буде він від 15-го червня до 4-го липня в Києві і приймуть на нього 70 учителів, а може і більше. Розуміється будуть учителі із усіх областей включно із Кримом. На курсі викладають звичайно найкращі сили з ділянки історії, мистецтва, літератури, релігії. Останнього року керівником курсу був проф. Тарас Гунчак із ЗСА.

— Як є з оплатами за курс і проживання в Києві?

— ККДУ покриває усі видатки, зв'язані із перебуванням на курсі, а до того ще і дає безплатно літературу.

— Вам, здається, не бракує ініціятиви та праці. Але спосіб, в який це робите зуміла оцінити українська громада в ЗСА, інакше ви не були б в силі зібрати потрібного гроша. Це тільки доказ, що добре продумана праця мусить приносити належний успіх, а передусім коли ви так пильно тримаєте руку на живчику тих проєктів, що їх маєте.

— А проєкти множаться постійно — коби нам лише стало сил і гроша.

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

році переїхав до Торонто, де став основником УСОМ в Канаді, як також керівником великої образотворчої виставки в часі Канадської крайової виставки. Згодом М. Дмитренко переїхав з дружиною і двома синами до Віндзору, Онт., на працю головного дизайнера католицьких церков, а звідтам на постійний осідок до Дітройту. Тут з його ініціятиви відбулася в 1960 році велика виставка українського мистецтва в Вейн університеті. Рівночасно він постійно був співредактором журналу „Нотатки з мистецтва“. В 1990 році появилася багато ілюстрована монографія мистця. Мистецька праця, поруч організаційної, проявлялася в численних іконописах церков, в поліхромії, як також у портретах.

Перед двома роками М. Дмитренко встановив у Києві фундацію і нагороду свого імени для студентів мистецтва, яка була вже двічі вручена. Невтомний і талановитий мистець-маляр, графік і монументаліст залишив по собі ряд мистецьких праць, але також пам'ять, як про подивугідну людину, що шістдесять років свого життя посвятила популяризації українського мистецтва.

Залишив у смутку синів Ореста і Марка, сестру та дальшу родину. Похоронні відправи відбудуться в четвер, 13-го березня, о год. 11:30 ранку на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

У НЕДІЛЮ, 9-ГО БЕРЕЗНЯ, демократичний сенатор з Каліфорнії Даєн Файнстін підтвердила, що ФБІ її попереджало про можливість незаконних спроб урядом Китаю вносити грошові датки в її та інших членів Конгресу передвиборчі кампанії. Вона відразу підкреслила, що ті відомості ніяк не вплинули на її точку зору чи на її голосування над будь-яким спірним питанням. Хоч інформація ФБІ була дуже скупою, то все ж таки вона вирішила „бути дуже уважною“ у стосунках з американцями азійського походження. Твердження сен. Д. Файнстін це наслідок надрукованого повідомлення у газеті „Вашінгтон Пост“, що ФБІ попередило шістьох членів Конгресу, котрих Китай обрав, як можливих кандидатів для прийняття датків на свої передвиборчі кампанії.

РИМО-КАТОЛИЦЬКИЙ КАРДИНАЛ і архиєпископ Ню Йорку Джан О'Коннор, разом з іншими римо-католицькими кардиналами ЗСА, в неділю, 9-го березня, публічно звернувся до президента Билла Клінтона, щоб не накладав вето на законопроєкт про заборону так званих пізніх абортів. У листі говориться про те, що Президент і громадськість країни на минулорічних зізнаннях в Конгресі були введені в оману одним із оборонців абортів Роном Фіцсіммонсом, який тоді говорив, що цього роду абортів майже не практикується, хібащо є загроза життю жінки, а недавно сам признався, що ті його зізнання не були правильними. Минулої п'ятниці, 7-го березня, президент Б. Клінтон підтвердив, що накладе вето на згаданий законопроєкт, хіба-що буде дозволено ужити тієї процедури коли існує загроза життю жінки або її спроможності приводити на світ дітей.

ЗАПЛЯНОВАНІ НА ПОНЕДІЛОК, 10-го березня, в Лімі переговори між перуанським урядом і повстанцями марксистського угрупування Тупак Амару, котрі досі тримають 72 закладників в резиденції японського амбасадора, не відбулися. Комісія, котра має нагляд над переговорами, не дочекалася нікого з представників обидвох сторін і переговори була змушена відкликати. Домініо Палермо, представник перуанського уряду, сказав, що уряд мусить вияснити деякі точки запропоновані провідником повстанців Нестором Церпою Цартоліні. Про відновлення переговорів покищо ніхто не говорить.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ТОРОНТО, Онт., Канада
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю 23-го березня 1997 р., о год. 2-ій по пол.
в залі Дому Української Фундації
2118 A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

49, 401, 402, 407, 432, 439, 440, 441, 456, 460, 466, 474, 888

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, предсідник
д-р Петро Саварин, дир. для Канади,
о. д-р Мирон Стасів, радний
ред. **Василь Дідюк**, почесний член Гол. Уряду

За УПРАВУ ОКРУГИ:
ред. Василь Дідюк, голова
Іван Шлапак, секретар **інж. Роман Бенеш, скарбник**

Українці на інавгурації у Вашінгтоні

Постараюся передати кількома короткими словами тільки деякі враження, які породила моя особиста участь у президентській інавгурації в днях 18-го, 19-го і 20-го січня цього року у Вашінгтоні. Це буде тільки крихітка споминів і емоцій, які мені пощастило пережити. Картина урочистостей: зодягнені у вишукані сукні, хутра і біжутерію жінки, елегантні чоловіки в „смокінгах", довгі лімузини, урочисті балі і концерти, вино і музика, дефіляди і паради — усе це усміхнене зібрання ніби віддзеркалило сяйво інавгурації Президента — сповнений подій святковий вікенд. Це була остання інавгурація XX століття, тому значні, на перший погляд, витрати часу, грошей, зусиль, терпіння „арктичного" холоду і втома мали виправдання.



Група учасників (зліва): Марія Полянська, Божена Ольшанівська, Богдан Кравчук, Анна Кравчук, Володимир Боднар, Богдан Полянський

Серед численних інавгураційних святкувань найбільш помітним для українців був полуденок, спонсорований Національним Демократичним Етнічним Координаційним Комітетом (NDECC), під час якого етніки ЗСА вітали Президента Б. Клінтона і Віце-Президента А. Гора. На цей полуденок, на який були запрошені керівники і активісти різних національностей, були також запрошені провідники українських організацій приналежности до Демократичної партії.

NDESS є „grass roots" (коріння трави) коаліцією і є частиною Демократичного Національного Комітету (DNC). Її функція є радити DNC в етнічних справах і заохочувати європейських етніків голосувати за демократичними кандидатами, як і також зміцнення контактів і політичної співпраці для кращого вивчення життя національних громад в ЗСА. Аналізуючи результат минулих виборів в 1996 році, дев'ять стейтів, які мають велику кількість етніків, були визначальними в перемозі виборів. Всі дев'ять стейтів, в яких інтенсивно діяла NDECC, пішли за Президентом Б. Клінтоном.

Майже 500 осіб зібралися у бальовій залі Національного Пресклюбу в неділю 19-го січня в полудне — араби, вірмени, хорвати, чехи, німці, греки, мадяри, ірляндці, італійці, литовці, поляки, португальці, серби, словаки, шведи і українці. Хоча українці не були офіційними спонсорами цього полуденку, однак, як члени комітету, вони гідно репрезентували нашу громаду. У гроні високодостойних був амбасадор України в ЗСА д-р Юрій Щербак. В святкуванні також взяли участь Тарас Базилюк, Володимир Боднар, Маркантоній Дацківський, Андрій Фединський, Петро Фединський, Юліян Куляс (голова Українських Американських Демократів), Михайло Матіяш, д-р Зенон і Надія Матківські, Божена Ольшанівська, Анна Дидик-Петренко з чоловіком тощо.

Зібрання вітало новообраних Президента і Віце-президента, демонструючи солідарність етнічних громад з усієї Америки. На прийомі промовляли колишній голова Національного Демократичного Комітету (DNC) Ден Фавлер, губернатор Колорадо і нинішній голова DNS Рой Ромер, міністер охорони здоров'я і соціяльного забезпечення Донна Шалейла, новоіменована Білим Домом на позицію міністра з питань праці Алексис Герман, конгресмени Пет Даннер (D–MO), Том Фоглієтта (D-PA) і Дейл Кільді (D-MI0.

Мерилин Ді Джіякобі, працівниця бюра громадських зв'язків Білого Дому, дістала признання від присутніх і за її дбайливий вклад часу і організаторського хисту, які об'єднують етнічні громади у їхньому співробітництві з Білим Домом у багатьох його проявах.

Танцювальні ансамблі ірляндської та угорської молоді і гра на цитрі внесли святкову атмосферу. Присутні українці демократичної приналежности прогавили вийняткову нагоду зійтися разом після обіду для обміну ідеями і плянами на майбутнє, але, зате, багато інших учасників затрималися, щоб поговорити зі спікерами, керівниками і учасниками прийому про дальшу співпрацю етнічних спільнот.

Частиною інавгураційних торжеств, які проходили під назвою „Американська Подорож", були концерти, демонстраційні виставки, спеціяльні дитячі програми, крамнички з екзотичними ласощами під велетенськими наметами на полі Капітолю. Впродовж трьох днів тут юрмилися тисячі людей, слухали музику, споживали їжу, збиралися групами в сусідніх музеях, розважалися і відпочивали.

В понеділок, День Інавгурації, понад 250,000 людей прийшли, щоб стати свідками офіційної державної присяги Президента Билла Клінтона і Віце-Президента Ала Гора на сходах західного фасаду Капітолю. Уся західня площа перед Капітолем була вщерть заповнена людьми, які впродовж тривалого часу чекали у свіжу, холодну погоду. Люди, включно з дітьми і молоддю, поводилися стримано, достойно, з повагою і розумінням історичної важливости події.

Загальне усвідомлення урочистости цього моменту і єдности народу згуртувало, поріднило присутніх і засвідчило інавгурацію лідерів, обраних на найвищі державні посади. Чи кращий, чи гірший, але це був наш Президент, це був наш віце-Президент, наш Уряд і наша держава. Ми, люди, які несемо відповідальність за них, своєю присутністю виявили нашу підтримку. Як говорила колись конгресувумен Міллісент Фенвик з Ню Джерзі: „Ми є всі в цьому разом".

Барвиста парада відбулася на Пенсильванія Авеню, в якій виступили учасники зі всіх 50 стейтів, включно з одягнутими у неперевершені по вишуканості мундири п'яти частинами американського війська. Моя увага була спеціяльно привернена на дефіляду моряків, які віддавали честь Президентові з цієї частини американського війська, в якій я служив під час Другої світової війни. В пам'яті блискавично промайнула згадка про воєнні кораблі, острови на Тихому океані, на яких відбувалися бої з японцями, вибухи стрілен, тропічні джунглі, тубільці. На кілька хвилин я перенісся в минуле і мені здавалося, що я знову молодий і марширую разом з моряками під звуки оркестри.

Розмаїття тематичних платформ, дутих і сопілкових оркестр, барвистих костюмів і мундирів засліплювало глядачів і створювало перегляд американського фольклорного зображення, як і також мозаїку багатьох національностей народу нашої країни для загального огляду і схвалення. Вимахуючи американськими прапорцями, глядачі виявляли високі почуття гордости і патріотизму, які, на жаль, не часто проявляються у ЗСА.

На завершення святкового вікенду відбулися 14 великих балів на честь новообраного Президента. Він відвідав усі і бодай коротко перебував і танцював на кожному. На балю в Омні Шорґем готелі були гості з Ню Джерзі, Меріленду, Делавейр і Західньої Вірджінії. Серед гостей можна було побачити сенатора Френка Лавтенберга (D–NJ), конгресмена Дональда Пейна (D–NJ) і членку Міської Ради Нюарку Мілдред Крамп.

Ми обмінялися вітаннями і побажаннями з сенатором і членкою Міської Ради і провели довшу бесіду з конгресменом Пейном. Він є провідним членом Інтернаціональної Комісії в Палаті Репрезентантів і повідомив нас, що постійно стежить і є уважний до вирішення питань, які стосуються України, запевнив, що завжди пам'ятає про своїх українських виборців з Нюарку, Ню Джерзі, які допомогли йому на початку його політичної кар'єри, підкреслив, що завжди йтиме шляхом допомоги для них і його виборці можуть мати з ним вільний і повсякчасний контакт в його бюрах в Нюарку, Н. Дж. або у Вашінгтоні.

Інавгурація перейшла, як чарівний сон, а ми — учасники зі всіх стейтів Америки — повернулися до буднів так само, як і наш Президент.

Володимир Боднар

ПОВІДОМЛЕННЯ
~~для членів 281-го Відділу~~

З днем 1-го квітня 1997 р. 281-ий Відділ злучиться з Відділом 171-им, секретарем якого є:

ГЕНОВЕФА КУФТА

Просимо членів 281-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 171-го Відділу на адресу:

Mrs. Genevieve Kufta
572 Avenue A
Bayonne, NJ, 07002
(201) 436-7005

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1997 р.

Нюарк, Н. Дж. Річні збори 76-го Відд. УНС „Братства св. Івана Хрестителя" відбудуться о год. 1-ій по пол. в церковній залі під церквою св. Івана Хрестителя при Сендфорд Аве. та Ауві вул. Програма: вибір нової Управи. Всіх членів просимо взяти участь. Андрій Воробець, секр.

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" **тільки після появи платних оголошень** у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

❊ ПРАЦЯ ❊

❊ ПОСЛУГИ ❊

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊